Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemisesta ja esittämisestä (viherväitteitä koskeva direktiivi)”

(COM(2023) 166 final – 2023/0085 (COD))

(2023/C 293/13)

Esittelijä: **Angelo PAGLIARA**

Lausuntopyyntö	Euroopan parlamentti, 1.6.2023
	neuvosto, 2.6.2023
Oikeusperusta	Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artikla
Vastaava jaosto	sisämarkkinat, tuotanto ja kulutus
Hyväksyminen jaostossa	2.6.2023
Hyväksyminen täysistunnossa	14.6.2023
Täysistunnon numero	579
Äänestystulos	
(puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	205/2/3

1. **Päätelmät ja suositukset**

1.1 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) on vakaasti sitä mieltä, että kestävyys on yksi Euroopan unionin tulevan kehityksen peruspilareista ja että tarkastelun kohteena oleva uusi ehdotus tarjoaa mahdollisuuden vahvistaa viranomaisten ja yhteiskunnan aktiivista roolia siirryttäessä nopeasti kohti kiertotaloutta ([1]) ja kehitettäessä kierrätyskulttuuria.

1.2 ETSK kannustaa komissiota ottamaan jatkossakin työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunnan organisaatiot, erityisesti kuluttajajärjestöt, järjestelmällisesti mukaan tähän prosessiin kuluttajien ja yritysten suojelemiseksi viherpesulta.

1.3 ETSK kehottaa komissiota varmistamaan, että ympäristöväitteitä koskevassa direktiivissä asetetuista vaatimuksista tulee viherpesun torjunnan vähimmäistason malli, joka on otettava huomioon direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jätetyssä alakohtaisessa lainsäädännössä silloin, kun se kattaa tietyt vapaaehtoiset väitteet ja merkinnät. Alakohtaisesta lainsäädännöstä ei saisi muodostua keinoa olla soveltamatta ympäristöväitteitä koskevan direktiivin säännöksiä, luoda porsaanreikiä tai heikentää kuluttajansuojaa.

1.4 ETSK korostaa kasvavaa huolta siitä, että päästöhyvitysten käyttöön perustuvan päästöjen kompensoinnin nojalla esitettyjen ympäristöväitteiden määrä on lisääntynyt huomattavasti, ja kehottaa komissiota yksiselitteisesti kieltämään päästöhyvityksiin perustuvat väitteet.

1.5 ETSK suhtautuu myönteisesti ilmoitettuun aikomukseen parantaa ympäristöväitteiden oikeusvarmuutta ja kehottaa komissiota varmistamaan, että sisämarkkinoiden kilpailukyvyn vahvistamiseksi on olemassa asianmukaiset edellytykset, erityisesti ottamalla käyttöön erityyppisten väitteiden perustelemista koskevat yhteiset menetelmät.

1.6 ETSK panee merkille mikroyritysten opt-in-mahdollisuuden ja pyytää komissiota toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden sisällyttämiseksi jäsenvaltioiden suorittamien tarkastusten piiriin. ETSK on tyytyväinen siihen, että markkinasääntöjen täytäntöönpanoon kiinnitetään huomiota, ja korostaa tarvetta varmistaa, että direktiivi pannaan täytäntöön kaikilta osin.

1.7 ETSK kiinnittää huomiota kasvavaan tietoisuuteen ympäristökysymyksistä ja kannustaa komissiota kehittämään erityisiä välineitä sellaisten talouden toimijoiden tukemiseksi, jotka aikovat lisätä tuotantomenetelmiensä ja tuotteidensa ekologista ja sosiaalista kestävyyttä.

([1]) Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta: ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma – Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta (COM(2020) 98 final) (EUVL C 364, 28.10.2020, s. 94) ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Kuluttajat kiertotaloudessa”(oma-aloitteinen lausunto) (EUVL C 353, 18.10.2019, s. 11).

2. **Komission asiakirjan pääsisältö**

2.1 Tarkastelun kohteena olevalla direktiiviehdotuksella pyritään täydentämään kestävän kulutuksen tukemista koskevaa sääntelykehystä käsittelemällä nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista, esittämistä ja todentamista koskevia erityisnäkökohtia ja -vaatimuksia.

2.2 Ehdotus on yksi komission mainitsemista aloitteista, joilla on tarkoitus panna täytäntöön Euroopan vihreän kehityksen ohjelma. Sillä täydennetään ympäristöväitteitä koskevaa sääntelykehystä ja varmistetaan, että ostajilla on käytettävissään luotettavaa, vertailukelpoista ja todennettavissa olevaa tietoa, jotta he voivat tehdä kestävämpiä päätöksiä ([2]). Tarve puuttua viherpesuun on otettu huomioon myös uudessa kiertotalouden toimintasuunnitelmassa ([3]) ja uudessa kuluttaja-asioiden toimintaohjelmassa ([4]).

2.3 Ehdotus täydentää ehdotusta direktiiviksi kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä ([5]), jolla muutetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2005/29/EY ([6]). Yhdessä ne luovat selkeän järjestelmän ympäristöväitteitä varten, ympäristömerkinnät mukaan lukien.

2.4 Ehdotuksella säädetään ympäristöväitteiden perustelemista ja esittämistä koskevista vähimmäiskriteereistä; ympäristömerkintöjä ja merkintäjärjestelmiä koskevista uusista säännöksistä; ympäristöväitteiden ja merkintäjärjestelmien ennakkotodentamisen käyttöönotosta; ja täytäntöönpanotoimenpiteistä, kuten säännöllisistä vaatimustenmukaisuuden tarkastuksista sekä seuraamuksista.

2.5 Direktiiviin ei kuitenkaan sisälly säännöksiä yhdenmukaistetuista menetelmistä, mutta siinä säädetään mahdollisuudesta antaa delegoituja säädöksiä tai tehdä muutoksia myöhemmin, jotta voidaan säätää lisävaatimuksista, jotka koskevat erityisnäkökohtia, kuten ilmastoväitteitä, kestävyyttä, uudelleenkäytettävyyttä, korjattavuutta, kierrätettävyyttä, kierrätysmateriaaleja, luonnollisen sisällön käyttöä, kuidut mukaan lukien, ympäristötehokkuutta ja -kestävyyttä, biopohjaisia raaka-aineita, biohajoavuutta, luonnon monimuotoisuutta ja jätteiden syntymisen ehkäisemistä ja vähentämistä.

3. **Yleistä**

3.1 ETSK kehottaa Euroopan komissiota kehittämään erityisiä välineitä kiertotalouden kulttuurin edistämiseksi ja erityisesti laatimaan tiedotuskampanjoita kierrätyskulttuurin levittämiseksi etenkin nuoremman sukupolven keskuudessa. ETSK kannustaa komissiota myös keräämään tämän alan hyviä käytäntöjä, joita jäsenvaltiot ovat kehittäneet toimintansa puitteissa, ja harkitsemaan niiden levittämistä.

3.2 Suuri yleisö, erityisesti nuori sukupolvi, kiinnittää nykyään enemmän huomiota ympäristökysymyksiin ([7]) ([8]), ja tästä syystä vihreää markkinointia käytetään yhä enemmän kilpailuetuna.

3.3 Kuluttajien ja sidosryhmien odotukset kestävää kehitystä ja ympäristönsuojelua kohtaan lisääntyvät, mutta luottamus ympäristöväitteisiin on melko heikkoa ([9]). Luottamuksen puutteen lisäksi ongelmana on laajalle levinnyt väärinkäsitys siitä, mitä nämä väitteet tarkoittavat. Tämä havainto ilmenee useista paitsi Euroopan komission myös

([2]) COM(2019) 640 final, 11. joulukuuta 2019.
([3]) COM(2020) 98 final, 11. maaliskuuta 2020.
([4]) COM(2020) 696 final: 13. marraskuuta 2020.
([5]) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2005/29/EY ja 2011/83/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä parantamalla suojaa sopimattomilta menettelyiltä ja tiedottamista, COM(2022) 143 final.
([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22).
([7]) Euroopan komissio, *Behavioural Study on Consumers' engagement in the circular economy*, 2018, s. 10.
([8]) The Economist Intelligence Unit Limited, *An Eco-wakening: Measuring global awareness, engagement and action for nature*, 2021 (Maailman luonnonsäätiö).
([9]) *Environmental claims for non-food products*, oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston tilaama tutkimus (2014), https://commission.europa.eu/publications/environmental-claims-non-food-products_en

kansallisten virastojen varsinkin ilmastoväitteitä koskevista tutkimuksista ([10]). Siksi on ensiarvoisen tärkeää, että kuluttajille annetaan nyt mahdollisuus tehdä luotettavaan tietoon perustuvia ostopäätöksiä.

3.4 Vaikutustenarvioinnissa havaittiin useita ongelmia, jotka herättävät yhä enemmän huolta kuluttajien keskuudessa, kuten tuotteiden kestävyyteen liittyvät harhaanjohtavat kaupalliset käytännöt, epäselvät tai puutteellisesti perustellut ympäristöväitteet ja kestävyysmerkinnät, jotka eivät aina ole läpinäkyviä tai uskottavia. Vaikutustenarvioinnin tulokset huomioon ottaen ETSK kannattaa komission aloitetta ja katsoo, että tällä alalla tarvitaan päättäväisiä toimia.

3.5 ETSK katsoo, että kuluttajilla voi olla aktiivinen ja keskeinen rooli ympäristösiirtymässä ja että he voivat auttaa saavuttamaan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet, jos he ovat paremmin perillä asioista. On ratkaisevan tärkeää varmistaa, että kestävyydellä on entistä suurempi merkitys kuluttajien päätöksentekoprosesseissa, jotta sillä olisi vaikutusta sekä ostohetkellä että myöhemmin (jotta he esimerkiksi valitsisivat tarvittaessa tuotteen korjauttamisen, silloin kun se on mahdollista, sen sijaan, että ostaisivat uuden tuotteen). Tämä täydentää tuotteiden ekologista suunnittelua koskevan asetuksen kaltaisiin aloitteisiin perustuvia tuotteiden ympäristötietoja koskevia uusia vaatimuksia. Sillä varmistetaan merkintöjä koskevat yhteiset säännöt, jotka menevät pidemmälle kuin nykyinen lainsäädäntö, kuten EU-ympäristömerkkiasetus, ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä (EMAS) sekä luonnonmukaisesta tuotannosta kertovaa merkkiä, energiatehokkuusmerkintää ja CE-merkintää koskevat asetukset.

3.6 Ehdotuksen 1 artiklassa direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jätetään suuri määrä sellaista alakohtaista lainsäädäntöä, joka sisältää väitteitä ja merkintäjärjestelmiä koskevia omia vaatimuksiaan. ETSK katsoo, että alakohtaisessa lainsäädännössä tulisi ottaa huomioon vähintään samantasoinen suoja viherpesua vastaan. Tämän tulisi tarkoittaa vähintäänkin samantasoisia perustelemista, esittämistä (todistusasiakirjat) ja (kolmannen osapuolen suorittamaa) todentamista koskevia vaatimuksia. Lisäksi on tarpeen selventää, että soveltamisalan ulkopuolelle jätetään ainoastaan mainittujen säädösten kattamat väitteet eikä mitä tahansa alakohtaisen lainsäädännön kohteena olevia tuotteita koskevia väitteitä. Jos tiettyihin väitteisiin ei liity erityisvaatimuksia, niiden olisi kuuluttava ympäristöväitteitä koskevan direktiivin soveltamisalaan. Esimerkiksi pakkauksia ja pakkausjätteitä koskeva lainsäädäntö, joka kattaa ainoastaan kierrätettävyyttä ja kierrätettyä sisältöä koskevat väitteet, suljetaan 1 artiklassa soveltamisalan ulkopuolelle. Tämän pitäisi tarkoittaa, että muiden (esimerkiksi tiettyjen pakkausten elinkaarivaikutuksia koskevien) väitteiden olisi kuuluttava ympäristöväitteitä koskevan direktiivin soveltamisalaan.

3.7 ETSK panee merkille kasvavan huolen siitä, että päästöhyvitysten käyttöön perustuvan päästökompensoinnin nojalla esitettyjen ympäristöväitteiden (”ilmastoneutraali”, ”muovihyvitetty”) määrä on lisääntynyt huomattavasti. Useat kuluttajaviranomaiset ovat todenneet – ja useat oikeustapaukset vahvistaneet – tällaiset väitteet tieteellisesti virheellisiksi ja aina kuluttajia harhaanjohtaviksi. ETSK kehottaakin komissiota ottamaan nämä opit huolella huomioon ja yksiselitteisesti kieltämään päästöhyvityksiin perustuvat väitteet sekä esittämään vaatimuksia siitä, että yritysten tulee kompensointiväitteiden sijaan ennemminkin tiedottaa osallistumisestaan kestävyyshankkeisiin. Direktiivi ympäristöväitteistä on yhdenmukaistettava kaikilta osin erityisesti kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevan direktiivin kanssa.

3.8 ETSK panee merkille päätöksen jättää mikroyritykset joidenkin direktiivin säännösten ulkopuolelle sillä perusteella, että menettelyt vaativat väitteitä esittäviltä yrityksiltä aikaa ja resursseja tarvittavien tietojen keräämiseen ja todentamisprosessin läpikäymiseen. ETSK panee merkille mikroyritysten opt-in-mahdollisuuden, jolloin ne voivat hyödyntää vaatimustenmukaisuustodistuksista saatavia etuja, jos ne päättävät investoida niihin resursseja läpikäymällä todentamismenettelyn. ETSK panee myös merkille säännökset, jotka koskevat yleistä pk-yrityksille annettavaa tukea lainsäädännöstä johtuvien vaatimusten soveltamisessa. ETSK toteaa kuitenkin, että on tarpeen varmistaa, ettei yksikään yritys katso kuluttajien harhaanjohtamisen olevan sallittua; komitea on täysin sillä kannalla, ettei ympäristöväitteitä koskevaan direktiiviin sisältyvä opt-in-mahdollisuus tarkoita valinnaisuutta sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin noudattamisessa. Komission olisi esitettävä erityisvaatimuksia sen varmistamiseksi, että mikroyritykset sisällytetään asianmukaisesti jäsenvaltioiden suorittamien tarkastusten piiriin, koska niitä ei tosiasiallisesti vapauteta sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan laajemman lainsäädännön noudattamisesta.

([10]) Authority for Consumers & Markets, *ACM consumers find claims regarding carbon offset unclear* (julkaisun sivustolla käyty tammikuussa 2023), https://www.acm.nl/en/publications/acm-consumers-find-claims-regarding-carbon-offset-unclear
Verbraucherzentrale (syyskuu 2022), *Klimaneutrale Produkte: 89 Prozent für klare Regeln und geprüftes Siegel*, https://www.verbraucherzentrale.nrw/pressemeldungen/presse-nrw/klimaneutrale-produkte-89-prozent-fuer-klare-regeln-und-gepruefte-siegel-77472
ASA (lokakuu 2022), *New Research into understanding of environmental claims*, https://www.asa.org.uk/news/new-research-into-understanding-of-environmental-claims.html
Kantar Public (2022), CO_2 *Offset claims – Consumer survey*, https://www.acm.nl/system/files/documents/acm-publishes-behavioral-research-into-co2-compensation-when-purchasing-airline-tickets.pdf

3.9 ETSK kannustaa komissiota aloittamaan toimet väitteiden perustelemista koskevien yhteisten sääntöjen hyväksymiseksi, kuten ehdotetaan 3 artiklassa, jossa komissiolle annetaan mahdollisuus laatia ja hyväksyä säännöllisen seurannan tulosten perusteella yhteisiä menetelmiä nimenomaisten väitteiden perustelemiseksi. ETSK katsoo, että komission olisi jo nyt laadittava luettelo ensisijaisista väitteistä, joita varten yhteiset säännöt ovat tällä hetkellä saatavilla olevien tietojen perusteella tarpeen, ja ryhdyttävä kehittämään yhteisiä menetelmiä elinkaariarvioinnin lisäksi. Niitä tarvitaan yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi kaikkialla EU:ssa. Niihin olisi myös liitettävä selkeät säännöt siitä, miten todentajien tulee arvioida yritysten toimittamia todistusasiakirjoja. Näin vältyttäisiin siltä riskiltä, että yritykset päättävät tietoisesti todennuttaa väitteensä maissa, joissa mahdollisuudet saada ne sertifioiduiksi ovat muita maita paremmat. Se myös lisäisi oikeudellista selkeyttä yritysten kannalta ja ehkäisisi epäsuhtaa, jossa vastakkain ovat yhtäältä yritykset, jotka pystyvät kehittämään yrityksen sisäisiä menetelmiä tai käyttämään ulkoisia palveluja mukauttaakseen menetelmiään markkinointistrategioihinsa, ja toisaalta yritykset, joilla ei ole tähän resursseja.

3.10 ETSK panee merkille komission päätöksen olla vaatimatta tuotteiden ja organisaatioiden ympäristöjalanjälkeä koskevien menetelmien käyttöä väitteiden perustelussa. ETSK kehottaa kuitenkin hyödyntämään niitä parhaalla mahdollisella tavalla yhteisiä todistusmenetelmiä määriteltäessä niissä tapauksissa, joissa se on tarkoituksenmukaista. Mitä tulee 3 artiklan 1 kohdan kolmanteen luetelmakohtaan, joka koskee vaatimusta osoittaa, että väitteiden tietyt näkökohdat ovat merkittäviä elinkaaren näkökulmasta, ETSK kehottaa komissiota tarkentamaan, miten tätä merkitystä olisi arvioitava.

3.11 ETSK suosittaa painokkaasti, että komissio täsmentää 5 artiklan 4 kohdassa esitettyjä vaatimuksia, jotka koskevat tuotteen tai elinkeinonharjoittajan tulevaa ympäristötehokkuutta koskevia väitteitä. Vaatimukset olisi ensinnäkin yhdenmukaistettava täysin kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä laaditun direktiivin säännösten kanssa. Toiseksi vaatimuksissa olisi täsmennettävä, että tällaiset väitteet voidaan hyväksyä ainoastaan, jos ne eivät perustu yksinomaan kompensointiin ja kun niiden tueksi esitetään elinkeinonharjoittajan toimittamat selkeät ja ymmärrettävät lisätiedot, joissa esitetään selkeät, objektiiviset, tieteeseen perustuvat ja todennettavissa olevat sitoumukset ja tavoitteet, sekä elinkeinonharjoittajan tasolla toteutettava täytäntöönpanosuunnitelma, joka sisältää täytäntöönpanotoimenpiteitä ja konkreettisia todennettavissa olevia välitavoitteita, jotka eivät perustu kompensointiin ja jotka ovat yhteensopivia pitkän aikavälin sitoumusten saavuttamisen kanssa. Täytäntöönpanosuunnitelmaa varten olisi varattava riittävät määrärahat, ja sen olisi perustuttava ainoastaan olemassa oleviin taloudellisesti ja teknisesti toteuttamiskelpoisiin teknologioihin. Täytäntöönpanosuunnitelma ja tiedot saavutetusta edistyksestä olisi asetettava julkisesti saataville ja sisällytettävä väitteeseen lisätietoina, ja niistä olisi esitettävä säännöllisiä raportteja. Tulevaa ympäristötehokkuutta koskeviin väitteisiin olisi 10 artiklassa säädetyn sertifiointiprosessin lisäksi kohdistettava myös riippumatonta seurantaa, jotta voidaan todentaa väitteet ja seurata elinkeinonharjoittajien edistymistä heidän sitoumustensa ja tavoitteidensa saavuttamisessa. Tulevaan ympäristötehokkuuteen liittyvät väitteet olisi sallittava ainoastaan elinkeinonharjoittajan tasolla eikä tuotetasolla, sillä muutoin kyseiset ympäristöväitteet voisivat johtaa kuluttajia harhaan.

3.12 ETSK suhtautuu myönteisesti siihen, että 7 artiklassa kielletään ympäristövaikutusten yhdistelmäindikaattoriin perustuvat luokitukset ja pisteytykset, elleivät ne perustu EU:n lainsäädäntöön. Vaikka niiden selkeä viestintä vetoaa kuluttajiin, pisteytyksen taustalla olevien menetelmien epäselvyys ja niiden määrän lisääntyminen aiheuttavat sekaannusta ja väärinkäsityksiä. ETSK kehottaa komissiota selventämään, mitä kiellon soveltamisala kattaa, ja erityisesti täsmentämään, mikä katsotaan ”ympäristövaikutukseksi”. Lienee esimerkiksi selvää, että korjattavuutta koskeva pisteytys ei kuulu soveltamisalaan. Tätä olisi selvennettävä edelleen oikeusvarmuuden takaamiseksi.

3.13 ETSK suhtautuu myönteisesti 8 artiklassa ehdotettuihin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on pysäyttää käyttöön otettavien väitteiden ja merkintöjen määrän lisääntyminen. Toimenpiteet selkeyttävät tilannetta kuluttajien kannalta ja varmistavat, että viestinnässä välitetään vain arvokasta ja luotettavaa tietoa.

3.14 ETSK on tyytyväinen siihen, että ehdotuksessa painotetaan täytäntöönpanon valvonnan merkitystä. Vaikka väitteiden perustelemista koskevat yksityiskohtaiset vaatimukset ovat ehdottomasti selkeä edistysaskel, yksi keskeisistä kuluttajien jatkuvasti kohtaamista ongelmista on se, että säännöksiä, joita heidän tulisi voida pitää itsestäänselvyytenä, ei valvota riittävästi. Todentamisjärjestelmä voi vähentää markkinoilla esiintyvien väärien väitteiden määrää, mutta tämä onnistuu vain, jos markkinavalvontaviranomaisten työhön osoitetaan riittävästi resursseja. ETSK kehottaa komissiota tutkimaan kaikki mahdolliset keinot kansallisten viranomaisten tukemiseksi ja kannustamaan jäsenvaltioita antamaan käyttöön tarvittavat resurssit seurantaa varten. ETSK suhtautuu myönteisesti velvollisuuteen raportoida täytäntöönpanotoimista.

3.15 ETSK suhtautuu niin ikään myönteisesti 16 artiklan säännöksiin kuluttajien ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden mahdollisuuksista käyttää oikeussuojakeinoja. Sen varmistaminen, että kuluttajajärjestöt voivat kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi ryhtyä oikeustoimiin harhaanjohtavia ja perusteettomia väitteitä esittäviä vastaan, on tehokas tapa tukea täytäntöönpanoa.

3.16 ETSK on tyytyväinen 17 artiklan säännöksiin, joissa täsmennetään, minkälaisia seuraamuksia jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön. Komission olisi harkittava joitakin hyviä käytäntöjä tällä alalla.

3.17 ETSK kannustaa komissiota toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet kuluttajien ja yritysten suojelemiseksi viherpesulta; tällaisiin toimenpiteisiin lukeutuu myös työmarkkinaosapuolten osallistaminen. ETSK ehdottaa erityisesti, että säädetään säännöllisistä ristiintarkastuksista yhtäältä kansallisten viranomaisten ja toisaalta kansallisen tason työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan välillä. EU:n tason toimien osalta ETSK suhtautuu myönteisesti 19 artiklassa säädettyyn komiteamenettelyyn ja pyytää mahdollisuutta osallistua siihen kansalaisyhteiskunnan EU-tason edustajana. Tämän komiteamenettelyn lisäksi sidosryhmät on otettava asianmukaisesti mukaan erityisesti keskusteluihin perustelua koskevista yhteisistä menetelmistä. ETSK ehdottaa, että mukaan kutsutaan osallistavia foorumeja, kuten ekologisen suunnittelun kuulemisfoorumi ja EU:n ympäristömerkkilautakunta, tai että perustetaan uusi pyöreän pöydän ryhmä nimenomaan tätä lainsäädäntöä varten.

Bryssel 14. kesäkuuta 2023.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean puheenjohtaja
Oliver RÖPKE